A°. 1852. N°. 287.

Opregte Zaturdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 4 December.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

BERLIJN, 1 December.

Men spreekt meer en meer van eene zamenkomst van den Koning met de Keizers van Oostenrijk en van Rusland, welke in Warschau zoude plaats hebben, en na welke de beide eerstgenoemde Vorsten zich welligt herwaarts zouden begeven. — Rusland beijvert zich zeer om eene goede verstandhouding tusschen Oostenrijk en Pruissen, ook ter zake der handelsbelangen te bewerken.

— In de Eerste-Kamer heeft zich reeds eenig teeken van tegenstand opgedaan, ten gunste van de zoogenaamde Stands-heeren, a[illegible] zouden die regtens deel uitmaken der Kamer, maar niet zijn opgeroepen.

VAN DEN RIJN, 2 December.

Uit Rusland wordt gemeld, dat die mogendheid, des gevorderd, in korten tijd een leger van 240,000 man, in allen deele goed uitgerust, aan de grenzen kan vereenigen. Daartoe behooren vier legercorpsen, met de vereischte kavallerie en artillerie, in Polen en Litthauwen, onder bevel van prins *Paskevitz* geposteerd. De corpsen der garde en der vereenigde grenadiers zijn meer achterwaarts geplaatst, ongerekend eene talrijke reserve.

— Het Huis *Rothschild* heeft de rijn-hessische leening van *f* 1,200,000 à 4½ pc. rente ondernomen.

PARIJS, 1 December.

Alles is hier thans in gespannen verwachting, en bij de naderende invoering van den keizerlijken regeringsvorm valt er weinig belangrijks voor in de staatkundige kringen. De minister van Binnenl. Zaken, de heer *de Persigny*, heeft aan de verschillende prefecten eene circulaire gezonden, welke inhoudt, dat, hoewel de geheele afloop der stemming op den 2den December nog niet bekend zal kunnen zijn, de afkondiging van het keizerlijk bewind te Parijs op dien dag niettemin zal plaats hebben; — dat de afkondiging in de gemeenten ten platten lande zal moeten geschieden op zondag den 5den December, of uiterlijk, in ver afgelegene gemeenten, op den daarop volgenden zondag. De minister gelast, dat de troepen en de nationale garde bij die gelegenheid onder de wapenen zullen komen. Ten slotte leest men in die circulaire het navolgende: „Wat de geestelijke overheid aangaat, zoo erkent de Regering met dankbaarheid de waarde der ondersteuning, welke haar van die zijde zoo geheel uit eigene beweging is verleend geworden. Thans echter is er nog slechts spraak van de *staatkundige afkondiging* der weder-invoering van het Keizerrijk, en uit dien hoofde moeten de godsdienstige plegtigheden tot een nader te bepalen tijdstip worden uitgesteld."

Onder de geruchten van den dag behoort, dat door onze Regering buitengewone gezanten naar de buitenlandsche Mogendheden zullen worden gezonden, ten einde mededeeling te doen van het herstellen van het Keizerschap. Men denkt, dat de heer *de Morny* naar Londen zal worden gezonden, de generaal *Baraguay d'Hilliers* naar Petersburg, de heer *de Guichy* naar Weenen, de heer *de Mortemart* naar Berlijn, de heer *de Heeckeren* naar Brussel, de generaal *Canrobert* naar Madrid, de generaal *Espinasse* naar Napels, en de kardinaal *Donnet* naar Rome. Deze opgaaf is echter alles behalve officieel, en het ontbreekt niet aan personen, die volhouden, dat de bewuste mededeeling door middel der gewone diplomatieke agenten zal plaats hebben.]

In den *Moniteur* zijn politie-verordeningen medegedeeld voor het in stand houden der orde gedurende den plegtigen intogt van den nieuwen Keizer in deze hoofdstad. Verder leest men in dat blad eene dagorde van den generaal *Magnan*, betreffende de plaatsing der troepen op morgen. Salvo's zullen worden gelost voor het Hôtel der Invaliden, op het oogenblik dat het Keizerschap van het Stadhuis zal worden afgekondigd, en nogmaals op het oogenblik dat de Keizer op het paleis der Tuilerien zal aankomen. Verder zal de gewigtige gebeurtenis worden verkondigd door het geschut op de hoogte van Montmartre, door eene batterij, welke post zal vatten bij de Barrière du Trône, en door het geschut van al de forten om deze hoofdstad. — Morgen zal geene beurs worden gehouden.

De leden van de Wetgevende Kamer, welke dezen avond naar het paleis van Saint-Cloud zullen vertrekken, om den aanstaanden Keizer den afloop der stemming over het Senaats-besluit van 7 November medetedeelen, zullen derwaarts worden gebragt in meer dan honderd rijtuigen. De stoet zal met fakkellicht naar het genoemde paleis vertrekken en worden vergezeld door eene eerewacht van het corps, 't welk dezen avond nog genoemd zal worden *la garde républicaine*.

— De spaansche bewindslieden gaan voort met het nemen van maatregelen tot beteugeling der drukpers. Een dagblad der oppositie-partij, 't welk had medegedeeld, dat vele Senatoren, die tegen de Regering gestemd zijn, laatstelijk eene bijeenkomst hadden gehad ten huize van den generaal *Concha*, is, wegens het doen van valsche opgaven, geschorst geworden. Dezelfde maatregel is toegepast op al de dagbladen in Spanje, welke dat berigt hadden overgenomen. Thans zullen in Madrid alleen nog in 't licht verschijnen: het officiële dagblad, het ministeriële dagblad *l'Espana* en het bekende orgaan *Heraldo*, welk laatste echter een letterkundig blad is geworden, en na het tegen de bestuurders van hetzelve gevoerde regtsgeding, last heeft bekomen, om zich van staatkundige beschouwingen te onthouden.

De meeste schrijvers en bestuurders van spaansche oppositie-bladen zijn thans in hechtenis; van dien kant zal de spaansche Regering alzoo, bij de opening der Cortes, niet worden bemoeijelijkt.

PARIJS, 2 December.

Reeds is medegedeeld, dat de leden van de Wetgevende Kamer naar Saint-Cloud zijn vertrokken, ten einde Prins *Lodewijk Napoleon* kennis te geven van den afloop der stemming. De voorzitter der Kamer heeft den nieuwen Keizer plegtstatig toegesproken en is gevolgd geworden door den onder-voorzitter van den Senaat. De Keizer heeft, omringd door de ministers, de Senatoren en de Gedeputeerden, op die toespraken het volgende geantwoord:

„ Het nieuwe regerings-stelsel, 't welk heden door u wordt ingewijd, is niet, even als zoo vele andere regeringen, waarvan de geschiedenis gewaagt, zijnen oorsprong verschuldigd aan geweld, overheersching of list, maar is het wettige gevolg van den wil des volks, 't welk in kalme tijden datgene heeft bevestigd, 't welk te midden van onrust en spanning een begin had genomen.

„ Van heden af aanvaard ik met moed den naam van *Napoleon III*, omdat het volk mij met geestdriftige toejuiching onder dien naam heeft begroet; — omdat de Senaat denzelven op eene wettige wijze heeft voorgesteld; — omdat de geheele natie dien heeft bekrachtigd.

„ Wil dit zeggen, dat ik bij het aanvaarden van dezen titel in dezelfde dwaling verval, welke is te last gelegd aan den Vorst, die uit de ballingschap terugkomende voor nietig en van onwaarde verklaarde alles wat gedurende zijne afwezigheid was voorgevallen? Neen, waarlijk niet, dit is geheel in strijd met mijne beginselen. Niet alleen erken ik al het goede, 't welk vorige Regeringen hebben uitgewerkt, maar ik beschouw mij eenigermate als haren erfgenaam, zoowel wat het goede als het kwade betreft. Regeringen toch zijn, al hebben zij een geheel verschillenden oorsprong, aansprakelijk voor hetgeen de voorgangers hebben verrigt.

„ Maar, alles aannemende, wat de geschiedenis sedert 50 jaren ons met onwederlegbaar gezag voor oogen heeft gehouden, mag ik geenszins met stilzwijgen voorbijgaan de roemrijke regering van het hoofd van mijn geslacht, en de regelmatige doch kort geduurd hebbende regten van zijnen zoon, die door de Kamers indertijd bij de laatste opwelling van overwonnen vaderlandsliefde geproclameerd zijn.

„ De naam van *Napoleon III* is alzoo geene veronderde dynastieke aanmatiging, welke als strijdig met het gezond verstand en met de waarheid moet worden beschouwd. Die naam is de hulde, welke aan een Bewind bewezen wordt, 't welk wettig was en tevens de schoonste bladzijden der nieuwere geschiedenis heeft geleverd. Mijn Rijk dagteekent geenszins van het jaar 1815. Het begint op het tegenwoordige tijdstip, waarop gij mij hebt bekend gemaakt met de stemming van het volk.

„ Ontvangt mijne dankbetuiging, mijne heeren Gedeputeerden, voor den luister, waarmede gij de uitdrukking van den nationalen wil hebt omringd. Gij toch hebt die, door uw onderzoek, voor allen duidelijk gemaakt; door uwe verklaring is aan het gebeurde een meer indrukwekkend karakter verzekerd.

U, mijne heeren Senatoren, dank ik, omdat gij onder de eersten mij uwe gelukwensching hebt willen aanbieden, even als gij de eersten zijt geweest om eene regelmatige inkleeding te geven aan den algemeenen wensch.

„ Gij allen zult mij, hiervan ben ik overtuigd, bijstaan om op deze door zoovele omwentelingen verontruste aarde een duurzaam Bewind te vestigen, 't welk de godsdienst, de regtvaardigheid, de eerlijkheid, de liefde tot de noodlijdende klassen tot grondslagen heeft. Ontvangt hier den duren eed, dat niets mij te zwaar zal vallen om de welvaart mijns lands naar vermogen te bevorderen, en dat ik steeds mijne krachtigste pogingen zal aanwenden om den vrede te handhaven, doch niet zal wijken wanneer het geldt de eer en de waardigheid van Frankrijk."

[Een telegrafisch berigt meldt, dat Keizer *Napoleon III* gisteren (donderdag) zijn intogt in Parijs gedaan heeft, overeenkomstig het daarvoor vastgestelde programma. Hij was op een ongemeen schoon paard gezeten, en begroette vriendelijk de volksmenigte, die hem met de levendigste geestdrift ontving. Na eene wapenschouwing over de troepen te hebben gehouden, heeft de Keizer, omringd van de leden van zijn geslacht en van een talrijken stoet, waaronder ook de Emir *Abd-el-Kader* werd opgemerkt, zich op het balcon van de Tuilerien aan het volk vertoond. 's Avonds is op de Tuilerien groote receptie geweest.]

LONDEN, 1 December ('s avonds).

De thans hier ontvangene brieven en dagbladen uit Bombay van 3 December bevestigen het dezer dagen door den telegraaf uit Triest overgebragte berigt van de vermeestering van Prome, en vermelden de bijzonderheden, welke daarbij hebben plaats gehad. De schepen, die de eerste afdeeling der voor de expeditie bestemde troepen aan boord hadden (bestaande uit drie regimenten inf., waaronder 2 britsche, benevens sapeurs, mineurs en eene batterij artillerie) en tusschen 18 en 24 September van Rangoon vertrokken waren, zijn ongehinderd de Irawaddy opgevaren tot dat zij den 9den October in de nabijheid van Prome kwamen. Daar waren de beide oevers der rivier met een aantal kanonnen bezet, die de britsche schepen beschoten, maar in een paar uren tot zwijgen gebragt werden. In den namiddag van dien dag zijn eenige troepen aan wal gezet, welke den vijand uit zijne positiën verdreven. Bij den Gouden-tempel, die door 500 Burmezen verdedigd werd, had een scherp gevecht plaats, 't welk echter mede met het verdrijven des vijands eindigde. Daarop is Prome des nachts door de Burmezen ontruimd, en den 10den door 3000 man der britsche krijgsmagt bezet. Op een paar uren afstands van de stad, was een sterk verschanst kamp, bezet door 6000 man: dit zou eerst na de aankomst van de 2de divisie onzer expeditie aangetast worden. Intusschen is de opper-bevelhebber, generaal *Godwin*, den 15den October naar Rangoon teruggekeerd, den generaal *Cheape* als commandant te Prome achterlatende. Bij deze krijgsbedrijven heeft het verlies aan onze zijde slechts uit één gesneuvelde en weinige gekwetsten bestaan.

— Het ministeriële avondblad meldt, dat onder de door de bewindslieden voorgenomene uitbreiding onzer krijgsmagt begrepen is eene vermeerdering der artillerie met 2000 man, 1000 paarden, benevens affuiten en ammunitiewagens voor 200 kanonnen, en dat het corps mariniers met 1500 man versterkt zal worden. — Datzelfde blad meldt voorts het volgende: „ Onlangs deelden wij mede, dat de zeemagt van Engeland 10 schroef-limeschepen zou bevatten. Wij denken, dat binnen een jaar twee malen zoo vele twee- en driedekkers, van schroef-stoomwerktuigen voorzien, te water zullen zijn. — Onlangs is bevel gegeven, om voortgang te maken met de toebereidselen voor het daarstellen van batterijen op het eiland Wight, en om dat werk zoo veel mogelijk te bespoedigen."

BRUSSEL, 2 December.

De Senaat heeft de wet voor de conversie van de 5 in 4½ pc. schuld aangenomen, en deze wet is dadelijk door den Koning bekrachtigd en uitgevaardigd.

'S GRAVENHAGE, 3 December.

Bij kon. besluit van 29 Nov., is aan *J. P. Scholten van Aschat*, gewezen commies bij het depart. van Binnenl. Zaken, pensioen verleend.

— Bij besluit van 2 Dec., heeft Z. M. aan *J. A. Meursing* op zijn verzoek eervol ontslag verleend als burgemeester der gemeente Anlo.

— Z. M. heeft bij besluit van den 1sten dezer, 1°. den 2den luit. *J. M. A. Hubar*, van het reg. gren. en jagers, bestemd om bij de militaire verkenningen te worden gedetacheerd, in zijnen rang overgeplaatst bij het 1ste reg. inf., en 2°. den 2den luit. *H. F. Scharp*, van het 8ste reg. inf., mede in zijnen rang overgeplaatst bij het reg. gren. en jagers.

— Z. M. heeft bij besluit van den 2den dezer, den kapitein *C. W. Voet*, van het reg. rijd. artill., naar aanleiding van het daartoe door hem gedaan verzoek, op grond van veertigjarige dienst, op pensioen gesteld (*f* 1080), onder toekenning van den rang van majoor en vergunning om de activiteits-uniform van het corps, waartoe hij het laatst heeft behoord, voortdurend te blijven dragen.

— Bij besluit van 26 Nov., heeft Z. M. den heer *C. Reijnvaan*, wiens diensttijd als lid der commissie voor de vaart op den Rijn, te Amsterdam, met den 31sten Dec. dezes jaars eindigt, voor die betrekking herbenoemd.

— Bij Zr. Ms. besluiten van 29 Nov., zijn benoemd: tot plaatsverv. van den kantonregter te Heerenveen, *W. A. Everts*, notaris te Oldeboorn; tot plaatsverv. van den kantonregter te Nieuwer-Amstel mr. *J. H. Gilquin* en mr. *G. H. G. Ras*, adv. te Amsterdam; en tot plaatsverv. van den kantonregter te Hoorn, *A. J. Faber*, proc. bij de arr.-regtbank aldaar.

— Den 30sten November bedroegen de in omloop zijnde biljetten der Nederl. Bank *f* 72,373,320 de saldo's van rekeningen-courant *f* 33,396,484.47; de munt en het muntmateriaal *f* 95,987,637.47½.

— In de bijeenkomst van de Tweede-Kamer van gisteren heeft de heer *Leemans* als lid derzelve zitting genomen.

Op voorstel van den voorzitter is besloten, om, na den afloop der beraadslagingen over de Staatsbegrooting, in overweging te nemen: de conclusie der commissie, wegens het verdrag met Frankrijk, ter gelijkstelling der vlaggen; — de voordragt, wegens het in omloop blijven der muntbiljetten; — het ontwerp, wegens de ontvangst der belastingen; — dat betreffende de veenderijen bij 's Gravenhage enz.; — tien ontwerpen ter bekrachtiging van provinciale belastingen; — het ontwerp ter aanvulling van de wet voor de militaire pensioenen.

Bij de beraadslaging over de begrooting, van het *tiende* hoofdstuk der Staats-begrooting, betreffende de kosten van het leger, is door verscheidene sprekers aangemerkt, dat de tijdsomstandigheden niet van dien aard zijn, dat men gerustelijk mag vertrouwen, dat de vrede niet op de eene of andere wijze zal worden verstoord, en dat men derhalve niets mag verzuimen, 't geen strekken kan, om te voorzien in datgene, 't welk de verdediging des lands volstrekt vereischt.

Zoo is onder anderen door den heer *v. Heiden Reinestein* beweerd, dat de aangevraagde sommen indedaad tot de noodzakelijke behooren, ten einde het land, ingeval van nood, niet aan den vijand prijs te geven. Betreffende het al of niet in stand houden van de vestingwerken van Maastricht en Venlo heeft deze spreker opgemerkt, dat beide deze vestingen meer in het belang van het Duitsch-Verbond bestaan, dan in dat van Nederland, en dat het alzoo billijk zoude zijn, dat ook van die zijde bijdragen werden geleverd voor het onderhoud en de kosten der bezetting.

De heer *S. v. 's Gravesande* heeft gemeend, dat, na de nieuwe organisatie van het leger, de aangevraagde sommen allezins te regtvaardigen zijn: — dat het mogelijk is, dat ten gevolge van nog te nemen maatregelen, het bedrag van het hoofdstuk tot *f* 10,770,000 zou kunnen worden opgevoerd, maar dat de verhooging der pensioenen een gevolg is van de organisatie, die niet weder terugkomt, en waarvan het bedrag van lieverlede vermindert. Naar zijn inzien, is het land met de magt, die men volgens de bestaande verordeningen te zijner beschikking heeft, allezins te verdedigen. Hij heeft daarbij gewezen op de sterkte van het leger in 1832, en wel in de maand December van dat jaar, toen onze grenzen door een magtig fransch leger werden bedreigd, en wij eene krijgsmagt van 113,000 man, met 12000 paarden, onder de wapenen hadden, waarvan meer dan 50,000 man te velde. Hij heeft erkend, dat daaronder begrepen waren 45000 man der schutterijen, en dat met dergelijke krijgsmagt veel kan worden verrigt, inzonderheid, als daarbij kaders aanwezig zijn van het leger: — zonder nog te gewagen van de reserve-schutterij en des noods van den landstorm. Verder heeft de spreker nog gewezen op het belang, 't welk onze O. Indische bezittingen hebben bij eene goede organisatie van het leger in 't moederland, waaruit de o. indische krijgsmagt zoowel officieren en onderofficieren, als manschappen moet erlangen.

De heer *v. Wintershoven* heeft beweerd, dat de organisatie van het leger op een vasten voet moet worden ingerigt, waarin geen minister, of tijdelijk hoofd van het departement, naar willekeur verandering kan brengen. — Ook deze spreker heeft gewezen op den toestand van de vestingen in Limburg, en heeft beweerd, dat, als zij noodig en nuttig zijn ter verdediging des lands, zij behoorlijk moeten worden gewapend en onderhouden, en dat, als zij geenszins daartoe worden gevorderd, hare werken behooren te worden geslecht. Hij heeft verklaard, dat, zoo lang de Regering geen vast stelsel betreffende het leger aanneemt, hij zich tegen de begrooting van de kosten voor hetzelve zal verklaren.

Na nog eenige aanmerkingen van de heeren *Meeussen*, *v. Nispen* en *de Fremery*, ten aanzien van de waarschijnlijkheid, dat de kosten van het leger het eindcijfer van *f* 10,400,000 zullen te boven gaan, heeft de minister van Oorlog de gemaakte bedenkingen beantwoord. Betreffende de pensioenen heeft Z. E. doen opmerken, dat op den minister de verpligting berust, om te zorgen dat het aantal der voor de dienst niet meer geschikte officieren niet te groot worde; — dat hij te dien aanzien een staat voor zich heeft, waaruit zou kunnen worden aangetoond, dat men met het toekennen van pensioen niet alleen niet te ver, maar welligt niet ver genoeg is gegaan. — Wat het stelsel van de verdediging des lands betreft, heeft Z. E. zich bereid verklaard, om dienaangaande al de vereischte inlichtingen te geven, doch niet in 't openbaar, en dat hij er zelfs bezwaar in zoude vinden, om al ware het slechts een gedeelte van het verslag van het committé van defensie openbaar te maken. Hij heeft in den loop zijner redevoering dit committé hoogelijk geroemd, en betuigd, dat, naar zijn inzien, zijn voorganger, de generaal *v. Spengler*, met de instelling van hetzelve, het vaderland eene onschatbare dienst heeft bewezen.

De minister heeft doen opmerken, dat men alom talrijke legers ziet organiseren; — dat, naar zijn inzien, zulks geschiedt, om te verhinderen, dat eenige mogendheid pogingen aanwende, om haar rijks-gebied te vergrooten; — dat deze maatregelen willigt kunnen strekken, om den vrede te behouden, naar dat Nederland in geen geval in dat opzigt achterlijk mag blijven.

De minister heeft zich doen kennen als een groot voorstander eener vaste organisatie. — Wat die der artillerie betreft, heeft hij verzekerd, dat de proeven, ten aanzien der veld-artillerie, in verband met die der rijdende, wel zijn gelukt; maar dat dergelijke proeven, op het exercitie-veld genomen, nog niet voldoende kunnen worden geacht, om voor de deugdelijkheid van het wapen voor den vijand te beslissen, en dat hij, al kostte de veld-artillerie minder, zich toch bezwaard zoude achten, om de rijdende artillerie, welk wapen sedert 100 jaren zijn roem heeft gehandhaafd, afteschaffen. Naar zijn inzien, moet men, indien het de veiligheid des lands geldt, daarvoor de noodige middelen verschaffen, en is de organisatie van de artillerie hierop gebaseerd, dat binnen 17 weken tijds 120 vuurmonden te velde kunnen worden gebragt.

De minister heeft verklaard, dat de uitgaaf van *f* 10,400,000 niet zal worden overschreden, en den heer *de Fremery*, die had gewezen op het door den heer *S. van 's Gravesande* opgegeven cijfer van *f* 10,770,000, heeft Z. E. verzekerd, dat hetgeen op sommige voorwerpen meer mogt worden noodig bevonden, dan geraamd is, op het materieel zou worden uitgewonnen.

De algemeene beraadslagingen worden heden in eene vergadering met geslotene deuren voortgezet waarin dan ook nog gelegenheid zal zijn, om beschouwingen ten aanzien van het defensie-wezen te ontwikkelen.

— Heden omstreeks 2 ure is de vergadering der Tweede-Kamer met geslotene deuren geëindigd, en de openbare beraadslaging over de artikelen van hoofdstuk X der staatsbegrooting (depart. van *Oorlog*) hervat. Verscheidene artikelen hebben aanleiding gegeven tot het vragen van inlichtingen.

Op eene vraag, omtrent zijne zienswijze aangaande de academie voor de Zee- en Landmagt te Breda, heeft de minister van Oorlog gezegd, dat hij, ofschoon de vereeniging van de inrigtingen voor de Land- en de Zeemagt niet willende verdedigen, echter thans voor het behouden van de inrigting, zoo als zij bestaat, gestemd is, ten einde niet andermaal tot eene uitgebreide verandering te besluiten. Hij is echter voornemens, die inrigting te verbeteren. — Het art. der begrooting voor die academie is daarop aangenomen met 43 tegen 18 st.

Art. 26, betreffende het materieel der genie, heeft tot veel discussie aanleiding gegeven. De heer *de Man* verlangde daarover eene suppletoire begrooting, waardoor de minister in de gelegenheid zou zijn om zijn defensief stelsel voor goed te vestigen en de noodige bezuinigingen intevoeren. — Het art. is aangenomen met 46 tegen 17 st.

Ten slotte is het geheele hoofdstuk *aangenomen* met 43 tegen 20 st. — *Tegen* stemden deeren: *Storm*, *v. d. Linden*, *Jongstra*, *Verwey*, *Westerhoff*, *de Fremery*, *de Moraaz*, *v. Hoëvell*, *Hugenholtz*, *v. Wintershoven*, *Zijlker*, *v. d. Heijden*, *de Limpens*, *v. Eck*, *Hengst*, *ten Cate*, *Reinders*, *v. Wijlick*, *de Man* en *Huguenin*.

Morgen ochtend zal over hoofdstuk XI (*Kolonien*) beraadslaagd worden.

Gisteren (2 Dec.) is voor de Arrondissements-Regtbank alhier, te Haarlem, eene niet onbelangrijke zaak van ongewonen aard behandeld. Zij komt hierop neder:

Zeer kort nadat het geregtelijke onderzoek der verduistering van goederen en gelden uit de Stads-Bank van Leening alhier was aangevangen, behelsde de *Nieuwe Rotterdamsche Courant* herhaaldelijk berigten uit Haarlem omtrent die zaak, welker inhoud scheen aanteduiden, dat zij afkomstig waren van eenen berigtgever, welke meer daarvan had vernomen, dan van algemeene bekendheid was. De Regter-commissaris, welke met de instructie belast was, zich verpligt rekenende tot opsporing van alles wat tot de ontdekking der waarheid in dit belangrijke geding kon leiden, heeft zijnen ambtgenoot te Rotterdam opgedragen, den uitgever van de genoemde Courant als getuige opteroepen, en hem aftevragen, van wien de bewuste berigten afkomstig waren. De directeur der Courant, de heer *Nijgh*, als getuige gedagvaard, heeft geweigerd de verlangde inlichting te geven, en is dien ten gevolge, overeenkomstig art. 68 van het Wetboek van Strafvordering, voor de Regtbank te dezer stede geroepen, om gehoord te worden over de reden zijner weigering. Dit heeft nu plaats gehad.

In de openbare teregtzitting heeft de genoemde directeur, — na door den ambtenaar van het Openbaar Ministerie opmerkzaam te zijn gemaakt op de gewigtige en zeer onaangename gevolgen, welke eene voortdurende weigering om de verlangde getuigenis der waarheid afteleggen, voor hem kan hebben, — bij zijne weigering volhard, en als de gronden daarvan voorgedragen: 1° dat de vraag, welker beantwoording verlangd is, niet in verband staat met het misdrijf, 't welk onderzocht wordt, en derhalve hetgeen van hem gevraagd is, geene *getuigenis* is. — 2° dat hij, uit kracht van zijn beroep, als uitgever eener Courant, jegens zijne correspondenten tot geheimhouding verbonden is, en dus, op grond van art. 65 al. 3 van het Wetboek van Strafvord., geene getuigenis behoeft afteleggen; — 3° dat art. 4 van het besluit van den Souvereinen Vorst van 24 Januarij 1814 hem het regt geeft om het stilzwijgen te bewaren, en alleen zich zelven aansprakelijk en verantwoordelijk te stellen voor de bewuste berigten.

De ambtenaar van het Op. Ministerie, daarop het woord voerende, heeft hoofdzakelijk aangemerkt: 1° dat de eerste der voor de weigering aangevoerde gronden — waarbij de beoordeeling van hetgeen bij het onderzoek van een misdrijf al dan niet noodig of dienstig is te weten, van den regterlijken beambte wordt overgebragt op den als getuige geroepen persoon — geene opzettelijke wederlegging behoefde; — 2° dat de comparant niet, uithoofde van zijn bedrijf, valt in de uitzonderingen, bij art. 65 Wetb. Strafv. vermeld, nademaal deze bepaling alleen slaat op getuigen welke *verpligt* zijn de mededeeling van geheimen te ontvangen, en geenszins op personen, die vrijwillig mededeelingen van dien aard bekomen en, ofschoon welligt bij overeenkomst zich vrijwillig tot geheimhouding verbindende, daartoe niet wettiglijk verpligt zijn; — 3° dat de bepaling van het besluit van 24 Jan. 1814, waarop de comparant zich beriep, ten dezen niet van toepassing is, vermits nu in 't geheel geene kwestie is van een geïncrimineerd geschrift, noch van verantwoordelijkheid van een courantier, of drukker, maar van het onderzoek in eene strafzaak, 't welk de opsporing der waarheid en het ontdekken der schuld of onschuld van derden ten doel heeft; dat, ook indien het bewuste berigt zelf grond mogt opleveren tot vervolging, hetgeen nu niet het geval is, door het bekend zijn van den drukker of uitgever geenszins zouden worden uitgesloten een onderzoek naar den schrijver en diens vervolging.— Ten slotte concludeerde het O. M. tot toepassing van den lijfsdwang, volgens art. 68 Wetb. Strafvordering.

De uitspraak der Regtbank is bepaald op aanstaanden dingsdag.

— Heden (vrijdag) ochtend, tusschen 10 en 11 ure, is te Amsterdam, op het Prinsen-eiland, in de teerstokerij van de heeren *Uhlenbroek* en *Broms*, een hevige brand uitgebarsten, dien men tegen den avond nog niet meester was. Een paar belendende graanpakhuizen en het achterste gedeelte van het woonhuis waren reeds eene prooi der vlammen geworden.

— Over den Holl.-IJz. Spoorweg zijn in de maand November vervoerd 58280 personen, als: van Amsterdam 10937; Halfweg 349; Haarlem 7020; Vogelenzang 461; Hillegommerbeek 61; Veenenburg 471; Pietgijzenbrug 448; Warmond 235; Leijden 5826; Voorschoten 339; Nieuw-Oosteinde 107; 's Hage 11339; Rijswijk 155; Delft 5478; Schiedam 3462; Rotterdam 11592. De opbrengst van reizigers is geweest *f* 54,859.65; van goederen *f* 11,685.94; te zamen *f* 66,545.59.

Over den Rijnspoorweg zijn in November vervoerd 25788 reizigers, als: van Amsterdam 7863; Abcoude 1291; Loenen 1016; Nieuwersluis 351; Breukelen 1109; Maarssen 601; Utrecht 7322; Driebergen 1153; Maarn 690; Veenendaal 455; Ede 687; Wolfhezen 77; Arnhem 3173. De opbrengst van reizigers is geweest *f* 32,476.20; van goederen *f* 11,030.87; te zamen *f* 43,507.07.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 3 December. Den 2den dezer in Texel binnengekomen: de stoomb. *Lion*, Hull; *Margretha Augusta*, Jongman, Hull. Niets uitgezeild. Wind z. w. - w. n. w.

Den 2den dezer in Helvoet binnengekomen: de stoomb. *Ceres*, Londen; *Secret*, Davids, Liverpool. Gisteren nog: *Leila*, Stafford, Baltimore; de stoomb. *Rotterdam*, Havre; en uitgezeild: *Formosa*, Verschuur, Brouwershaven. Gisteren nog: de stoomb. *Concordia*, *Attwood*, *Queen* en *Earl of Auckland*, alle 4 naar Londen. Wind w.

Den 10den Nov. te Charleston binnengekomen. *Maria*, Ruiter, Philadelphia.

Den 22sten November te Alicante binnengekomen: *Onderneming*, Zwanenburg, Amsterdam, l. v. Gibraltar.

Den 29sten Nov. te Bordeaux binnengekomen: *Maria*, Wildeboer, Amsterdam.

Den 29sten Nov. te Deal binnengeloopen: *Nederwaard*, Meijer, Rotterdam naar Liverpool, heeft de reis voortgezet.

Den 29sten Nov. van Cowes uitgezeild: *Rabenhaupt*, Prangee, Singapore naar Londen.

Den 29sten Nov. van Liverpool uitgezeild: *Dolphijn*, Brandligt, Sydney, N. Z. W.

BELLE ISLE, 25 November. De Nederl. kof *Echo*, kapt. Bonder, van Bordeaux met wijn naar Amsterdam, ter reede van Palais ten anker liggende, is gisteren morgen in een hevigen storm, bij Grand Sable gestrand, doch het volk gered.

MILFORD, 28 November. Het schip *Thetis*, kapt. van Duyn Jr., van Konstantinopel naar Queenstown, is alhier, met verstopte pompen, verlies van zeilen, booten en een man der equipage, genaamd *Abraham Andreas Carlsen*, binnengeloopen.

RENDSBURG, 29 Nov. Het schip *Zwaantje Elisabeth*, kapt. Jager, van Riga naar Ierland, is alhier, met gebroken roer, binnengeloopen.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

3 *December* 1852. — 4½ *ure.*

			van	tot	gebl.
NEDERL., Werkel. Schuld	2½	pct.	65	¼	65
„ „	3	„	77 13/16	78	77 15/16
„ „	4	„	96¾	97	96 13/16
Amortisatie-Syndicaat	3½	„	—	—	—
Handelmaatschappij	4½	„	119	120½	120
Oost-Indische Leening	4	„	96⅜	⅝	96⅜
Aand. Holl. Spoorweg			—	—	—
Leen. „ „	4½	pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg	4½	„	101¼	—	—
FRANKRIJK, Certificaten	3	„	—	—	—
„	4½	„	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & C°.	5	„	108⅜	⅝	—
„ „ 1828/1829	5	„	107⅛	½	—
Certificat. „ 1831/1833	5	„	97	—	—
„ „ 1840	4	„	91½	⅝	—
„ bij Stieglitz	4	„	91¼	5/16	91¼
„ „ „ N.	4	„	—	—	—
Inschr. in Assignatiën	6	„	71⅛	—	—
Certific. van „	6	„	71⅝	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500		*f*	163	—	—
Obligatiën	4	pct.	85 9/16	—	—
SPANJE, Obligatiën	1	„	24 7/16	½	—
„	3	„	—	—	—
„ Binnenl.	3	„	44⅞	—	—
Amortisable			6 3/16	—	—
Bew. Coupon			3 9/16	—	—
OOSTENR., Oblig. bij Goll.	5	pct.	—	—	—
„ „ „	4	„	70	—	—
„ Metalliek	5	„	73¾	⅞	—
„ „ N.	5	„	92	½	92⅛
„ „ „	2½	„	40	41¼	—
BELGIE,	2½	„	—	—	—
Rothschild,	2½	„	54 5/16	⅜	54 5/16
„	4½	„	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	„	100⅛	—	—
„ „ £ 200	5	„	—	—	—
PORTUGAL, Oblig. 5 pct. thans	5	„	41 13/16	⅞	41 13/16
„	4	„	38⅛	5/16	38⅛
Binnenlandsche à 1 conto	5	„	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans	5½	„	—	—	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans	3¼	„	40¼		—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2¼	„	22 7/16	23 1/16	—
MEXICO, Oblig. 1851	3	„	24⅝	11/16	24⅝
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.			—	—	—

Amsterdam Thesaurie 5 pc. 105. Rusland cert. adm. Londen 4½ pc. 102. Oostenrijk Metall. La. B. 5 pc. 91 11/16. Brazilie geldl. 1839 van £ 100 5 pc. 100½. Columbia Equador 4⅛ à ¼. Venezuela obl. uitgest. 16 9/16 à 17⅛. Grenada obl. uitgest. 12 9/16 à ¾. Louisiana 5 pc. 99¾. — Beleening 2½. Prolongatie 2½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit
Tot Nut des Obligatie-Handels.
BOON HARTSINCK, Pres.

De binnenl. fondsen waren heden prijshoudende. Handelmaatsch. bleef ten slotte 1½ pc. hooger dan gisteren. — Belgische aangeboden; spaansche onveranderd; portugesche iets flaauwer; 5 pc. russische, oostenr. metall. en Venezuela's hooger gevraagd.

Prijzen van Coupons: Metall. *f* 25,60; Napels. *f* 25,50; Div. in £ *f* 11,77½; Frans. *f* 55⅞; Belg. *f* 55⅞; Pruiss. *f* 34… Hamb. Russ. *f* 37⅛; Russen in Z. R. *f* 37⅛; Pools. in fl. *f*…

WEENEN, 2 Dec. De 5 pc. metall. A. 95¼; litt. B. 111¼.

FRANKFORT, 1 December. De 5 pc. metall. 81¼; Spanje 1… 24 11/16.

LONDEN, 2 December. De 3 pc. gecons. resc. 100⅞ à 10… Mexico 24⅞ à 25⅛. Peru 104 à 105; uitg. 64¾ à 65. Gren… 22½ à 23; uitg. 13¼ à ½. Spanje 1 pc. 24⅞ à 25⅛. Portu… 4 pc. 38¼ à ¾. Nederl. 2½ pc. 66¾ à 67; 4 pc. 98 à ½.

ANTWERPEN, 2 Dec. Belgie 2½ pc. 58. Spanje 1 pc. 24…

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 3 December. *Tarwe* ruim prijsh.; in entr.: 1… ℔ b. Pools. *f* 302, *f* 305, *f* 306; 128 ℔ dito *f* 307; in con… 130 ℔ b. Pools. *f* 325; 126 ℔ dito *f* 295; 123 ℔ o. Vriess. *f* 2… 127, 128 ℔ b. Pools. *f* 310, *f* 314, *f* 315. — *Rogge* in een doe… 122 ℔ Pruiss. *f* 202; 114 ℔ gedr. *f* 170; in entr.: 118 ℔ R… *f* 174 partij. — *Garst* stil; 110 ℔ ger. n. Deens. *f* 170; 101… n. Vries. w. *f* 165; 107 ℔ o. dito *f* 164. — *Haver* zonder ha… del. — *Koolzaad* op 9 vat, dad. *f* 342; Dec. *f* 342; April *f* 3… Sept. *f* 357; Oct. *f* 357.

AMSTERDAM, 3 December. *Raapolie* iets williger; ord. co… *f* 34; vliegend *f* 33; op levering prijshoudend; p° Mei 1853 *f* 3… p° Sept. *f* 34½. *Lijnolie* ord. cond. *f* 29¼; vliegend *f* 28… *Hennepolie* ord. cond. *f* 39.

DORDRECHT, 2 December. *Tarwe*, o. Zeeuws. en Inl. *f* 9,… à *f* 10,30; dito nieuwe *f* 6,30 à *f* 9; zomer dito *f* 7,20 à *f* 8. *Ro…* o. Zeeuws. en Inl. *f* 6,40 à *f* 7,20; n. dito *f* 6,50 à *f* 7,50. *Ga…* Zeeuws. en Vlaams. winter n. *f* 5 à *f* 5,20; zomer dito *f* 4,80… *f* 5. *Spelt* *f* 3,50 à *f* 3,70. *Haver*, Inl. voeder n. *f* 2,20 à *f* 2,… dito dikke *f* 2,50 à *f* 3,20. *Boekweit* *f* 194 à *f* 198. *Boonen* paarde… n. *f* 5,60 à *f* 5,50; duiven dito *f* 6,30 à *f* 6,60; bruine dito *f*… à *f* 11; witte dito *f* 8,50 à *f* 10. *Erwten*, blaauwe n. *f* 8,20… *f* 8,80; witte dito *f* 7 à *f* 7,80. *Koolzaad*, o. Zeeuws. en Over… *f* 10 à *f* 10,80. *Kanariezaad* *f* 7,20 à *f* 7,80. *Hennepzaad* *f* 2…

Jar. Zeeuws., Vlaams. en Overm. *tarwe*, waarvan de aanvo… steeds vermindert, is tot fiks vorige prijzen te plaatsen; nieu… dito met iets meer toevoer; voor puike soorten zonder schot is v… *f* 10 à *f* 10,30 besteed; mindere slepend tot vorige prijzen opg… ruimd; voor gemeene soort bestond iets meer begeerte en is 20… 30 cents hooger betaald; zomer dito met meer vraag en 30 cen… hooger goed te plaatsen. Zeeuws., Vlaams. en Overm. *rogge* prij… houdend; vreemde is gelaten 115 p. Eupatoria à *f* 185 in consum… tie, doch niets in omgegaan. Winter-*garst* 30 en zomer 20 cen… lager. *Spelt* onveranderd. Voer en dikke *haver* in een doen. *Boe…* *weit* *f* 2 hooger; Noord-Brab. is naar kwaliteit van *f* 194 tot *f* 1… alleen bij gerieven te plaatsen. *Paardenboonen* 20 cents hoog… grif afgaande; *duiven-*, *witte* en *bruine boonen* als voren. *Blaau…* *erwten* 30 cents hooger met goede vraag; witte dito zonder vera… dering. *Koolzaad*, ofschoon geene verandering in prijs, was mi… der begeerd. *Kanariezaad*, zoo mede *hennepzaad*, met geringen om… zet, prijzen als voren. In *lijnzaad* is gedaan 115 p. Morchansk… à *f* 292 en nog zoodanig ter veil, en gelaten 112 p. Riga à *f* 26… doch niets is gepasseerd.

DELFT, 2 December. *Boter* *f* 35 à *f* 41.

*** Getrouwd:
ST. PETERSBURG, — J. H. LOREY
5/17 November 1852. — met
Eenige kennisgeving. — H. J. BRAMER.

*** Getrouwd:
ARNHEM, — Jhr. A. VAN DE POLL
den 30sten Novomber — met
1 8 5 2. — M. H. C. L. GROTHE.

*** Getrouwd:
ROTTERDAM, — JOZUA J. CROOSWIJCK,
1 December 1852. — Weduwnaar van *A. M. Schadee*, met
JOHANNA DE VREE.

*** Getrouwd:
GORINCHEM, — H. DE HAART,
2 December 1852. — van *Utrecht*, Weduwenaar met
M. C. VAN KUYK.

*** Zeer voorspoedig bevallen van eene DOCHTER *H. JOOSTEN*, geliefde Echtgenoot van
AALST, — J. P. HATTINK.
27 November 1852. — Predikant.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van eene DOCHTER *A. E. TIELENIUS KRUYTHOFF*, hartelijk geliefde Echtgenoot van
DRUTEN, — S. H. RINK.
30 November 1852. — Ontvanger der Registratie
Eenige kennisgeving. — en Domeinen.

*** Heden beviel voorspoedig van een welgeschapen ZOON *F. OTERDOOM*, geliefde Echtgenoot van
BELLINGWOLDE, — R. VAN SNOEKEVELD.
den 30sten November 1852. — Rijks-Ontvanger.

*** Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER *MARIA EVA PITLO*, geliefde Echtgenoote van
ARNHEM, — J. K. DE VRIES.
30 November 1852. — Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van eene DOCHTER *C. M. CAMPAGNE*, veel geliefde Echtgenoot van
UTRECHT, — D. HOUTZAGERS.
30 November 1852. — Eenige kennisgeving.

*** Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, Vrouwe *S. LüHRS*, geboren *BREDA*.
BOSKOOP, 30 November 1852.

*** TIEL, den 1sten December 1852. Bevallen van eene DOCHTER *E. TILANUS BAERTS*, *TILANUS*.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER *JOHANNA ANNETTA SCHOUTENS*, Echtgenoote van — A. M. PLUYGERS.
ROTTERDAM, 1 December 1852.
Eenige kennisgeving.

*** Te GOUDA, is op den 2den December 1852 van eene welgeschapene DOCHTER bevallen *J. H. C. RAPPARD*, Echtgenoot van J. HERMAN DE RIDDER.

*** Te OOSTERWIJK (N. Brabant) is, op den 11den November 1852, in den ouderdom van ruim 36 jaren, zacht en kalm ontslapen, Mejufvrouw ANNA MARIA LEVINA VAN NOUHUYS, diep betreurd door hare Broeders en Zusters, verdere Betrekkingen en Vrienden.
Eenige kennisgeving.

NB. Door uitlandigheid van een der Broeders wordt deze annonce eerst thans geplaatst.

*** Heden overleed, in den ouderdom van ruim 76 jaren, Jonkvrouwe WILHELMINA CORNELIA JACOBA PAUW. — J. W. PAUW.
VOORSCHOTEN, 28 November 1852.

*** Heden overleed op den Huize *Ossenbroek*, Gemeente *Beers*, Provincie *Noord-Braband*, na een kortstondig en smartelijk lijden, tot onze innige droefheid, mijne geliefde Echtgenoote en onze dierbare Moeder Vrouwe JAQUELINE CATHARINE HENRIETTE CRAAN, in den ouderdom van 62 jaren.

H. DE QUAY.
Jonkh^r. A. BOREEL DE MAUREGNAULT.
Huize OSSENBROEK, Gemeente *Beers*, 28 November 1852.

*** Op den 29sten November 1852 is te GOES, in den ouderdom van ruim 80 jaren overleden, Vrouwe JOHANNA AGNETA GROMMÉ, Weduwe van den Heer *Gualtherus Soetbrood Piccardt*.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed alhier na geduldig lijden, aan eene langdurige ziekte, in den ouderdom van 62 jaren en 22 dagen, mijne beminde Echtgenoote, HENRIETTA PETRONELLA DE VEER geboren MACARÉ, geliefd door allen die haar kenden, en regtmatig betreurd zoo door mij, als door de Broeders en Zusters van wederzijde.

WAGENINGEN, *Uit aller naam.*
29 November 1852. J. G. DE VEER.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed na een lijden van bijna drie maanden, en eene Echtvereeniging van nagenoeg vijf maanden, mijne dierbare Vrouw LENA VAN DEN BOUT, in den ouderdom van 30 jaren en ruim 6 maanden.

OUD-VOSSEMEER, J. A. VAN RHEE,
29 November 1852. Operateur, Genees-, Heel- en Verloskundige.
Voor algemeene kennisgeving.

*** Op den 29sten November 1852, is te APELDOORN, ten Huize zijner Pleeg-Ouders, aan eene hevige Keeltering overleden, de Wel-Ed.-Geb. Heer PETRUS JUSTINUS OTTO VAN TALMA WIERDSMA, in den ouderdom van ruim 34 jaren.

*** Heden overleed, tot onze diepe droefheid, onze hartelijk geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, MARGARETHA ANTHONIA HEEMSKERK, Wed. den Hoogleeraar *J. F. L. Schröder*, na een allersmartelijkst lijden van vier maanden, in den ouderdom van bijna 66 jaren.

UTRECHT, *uit aller naam*,
29 November 1852. J. SCHRÖDER.
Eenige kennisgeving.

*** Heden werd mij de treurige tijding bevestigd, van het overlijden mijner dierbare Nicht, Mejufvrouw AGNES MATHILDE DE SILLA. Zij bezweek vijf dagen geleden te *Elberfeld*, aan eene kortstondige ziekte, in den ouderdom van 32 jaren. Haar leven was aan edele liefde en weldoen gewijd en diep wordt zij door hare Betrekkingen en Vrienden betreurd. *Zij ruste zacht.*

'S BOSCH, A. G. ROUSZ,
29 November 1852. Wed. *C. Le Febvre.*

*** Heden overleed onze geliefde Vader en Behuwd-Vader JACOB DE GREEF, in den ouderdom van 83 jaren.

KROMMENIE, FLORIS DE GREEF,
29 November 1852. *Uit aller naam.*

*** **Op den 30sten November 1852 overleed te 's HERTOGENBOSCH,** Mejufvrouw C. J. DE VEYE, ten Huize van de Wed. *van Hoften*.
Kennisgeving aan Betrekkingen en Vrienden.

*** Het behaagde den Heer tot zich te nemen, onzen innig geliefden oudsten Zoon, FRANÇOIS CONSTANT JOZEF, Student in de Godgeleerdheid aan de Hooge School te *Utrecht*. Na eene ziekte van ruim twee weken, ontsliep hij heden zacht en zalig, in den jeugdigen leeftijd van 20 jaren. M^r. C. D. A. DE QUERTENMONT.

DORDRECHT, M. J. C. DE QUERTENMONT,
30 November 1852. geb. VAN HOOGSTRATEN.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed alhier, aan de gevolgen van eene beroerte, in den ouderdom van 73 jaren, Mejufvrouw SARA CORNELIA VAN BEEKESTEYN RAKET.

AMSTERDAM, 30 November 1852.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, tot onze diepe droefheid, ons oudste Kind, HERMINA GERHARDA, in den ouderdom van 13 jaren en 5 maanden.

ELBURG, G. A. HOEFHAMER.
1 December 1852. H. E. E. HOEFHAMER,
VAN GRIETHUYSEN.

*** Heden overleed ons geliefd jongste Kind, JENNY ELISABETH, ruim dertien maanden oud.

ROTTERDAM, S. DUNLOP.
den 1sten December M. P. J. DUNLOP,
1852. SURINGAR.

*** Heden ontsliep, na een langdurig en geduldig lijden, in de hope eens beteren levens, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, JAN HARTOG, in leven Stalhouder, in den ouderdom van bijna 61 jaren; diep betreurd door mij, mijne Kinderen en Behuwd-Kinderen.

HAARLEM, A. M. LUSTENOUWER,
1 December 1852. Wed. *J. Hartog.*

De *Stalhouders-Affaire* zal door de Weduwe, met behulp van den oudsten Zoon, worden gecontinueerd, waartoe zij zich bij de geëerde Begunstigers houdt aanbevolen.

*** Op den 1sten November ll. overleed op het onverwachtst mijn hartelijk geliefde Echtgenoot de Wel-Edel-Geboren Heer ANTONIUS RAEDT VAN OLDENBARNEVELT, in leven Koopman te Amsterdam, diep betreurd door mij en mijne Kinderen.

Wed. H. C. RAEDT VAN OLDENBARNEVELT,
ENGELENBERG.

Huize MORREN, onder *Doornspijk*, 4 December 1852.
NB. Uithoofde van Buitenlandsche Betrekkingen wordt deze Advertentie eerst heden geplaatst.
Op uitdrukkelijk verlangen van den overledene, zullen geene uiterlijke teekenen van rouw worden gedragen.

*** Voor de vele blijken van belangstelling, tijdens de bevalling zijner Echtgenoote ondervonden, betuigt de ondergeteekende, ook namens haar, zijnen hartelijken dank.

UTRECHT, G. C. PLEMPER VAN BALEN.
2 December 1852.

*** Voor de vele bewijzen van deelneming, ons betoond bij het overlijden van onze geliefde oudste Dochter, betuigen wij bij dezen onzen welmeenenden dank.

AMSTERDAM, A. ALMA.
4 December 1852. Y. ALMA — STELWAGEN.

*** Een ONDERMEESTER, van den 2den Rang, gewoon de Fransche Taal en de Wiskunde te onderwijzen, bekwaam voor de Kerkedienst, en voorzien van goede getuigschriften, zag zich gaarne buiten Kost en Inwoning, op een redelijk Salaris als zoodanig geplaatst. Adres Letter G., bij de Boekhandelaars J. VAN BAALEN EN ZONEN, te Rotterdam. Brieven *franco*.

*** Men vraagt tegen 1°. Februarij a. s., in eene *Apotheek* te Amsterdam, een bekwaam BEDIENDE, van de Hervormde Godsdienst, en van goede getuigschriften voorzien, adres *franco*, onder de Letter W., bij den Boekhandelaar H. W. MOOY, Heerengracht bij de Leliegracht, te Amsterdam.

HET KOOPMANS-SPEL,

EEN NIEUW SPEL VOOR DE JEUGD,

komt heden uit bij de Wed. DE LANGE en VAN EK, te Haarlem, en is in het Verkoophuis te Amsterdam en al deszelfs Depôts verkrijgbaar.

*** Door sterfgeval te KOOP: Eene volledige APOTHEEK en DROOGIST, geschikt zoo voor Plattelannds Geneeskundigen als Stedelijk gebruik; zijnde desverkiezende het HUIS er bij te HUUR. *Franco* Brieven, onder Letter A., bij P. E. VAN STADEN, Torenstraat, Wijk D, 419, te 's Gravenhage.

*** **VOOR *f* 400 TE KOOP:**
Een KERKORGEL zijnde een 8 v. werk, met één Klavier, 8 Registers en twee Blaasbalken. Nader onderrigt met *franco* Brieven onder Letter A., bij den Boekverkooper W. MAARSCHALKERWEERD, te Utrecht.

*** Puik HEESTERS, van *Amerikaansche* Eiken, bij R. DES MARES, te Chaam, bij Breda.

*** HOUTVERKOOPING op de *Begraafplaats* te *Heemstede*, *Donderdag* 9 *December* 1852, *'s morgens* 10 *ure*, van *extra zwaar* IEPEN-, EIKEN- en ESSCHEN-HAKHOUT, en eene Partij, waaronder *zware* IEPEN- en EIKEN-BOOMEN, geschikt voor *Werkhout*.

HOUTVERKOOPINGEN te *HILLEGOM* 1852.
1°. Op *Dingsdag* 7 *December*; in het *Asseler Duin* van ELZEN-, ESSCHEN-, EIKEN-, BERKEN en POPULEN HAKHOUT, en op de *Zanderij-laan* van *zware* EIKEN-, IEPEN-, ESSCHEN-, POPULEN en ABEELEN-BOOMEN.
2°. Op *Donderdag* 9 *December*; — op het Landgoed *Elsbroek*, en wèl in den *Veldtuin* (in den Polder) en op *Rustenburg*, van *zwaar* ESSCHEN, ELZEN- en WILGEN HAKHOUT, eenige DUIZENDEN drooge TAKKEBOSSEN, PALEN, *enz.*
3°. Op *Dingsdag* 14 *December*: in den *Weerlaander Polder*, van eene groote Partij *zwaar* ESSCHEN- en ELZEN-HAKHOUT.
4°. Op *Woensdag* 15 *December*; in het *Lokhorster Duin*, van EIKEN-, POPULEN- en ESSCHEN-HAKHOUT, drooge TAKKEBOSSEN, *enz.*
En 5°. Op *Vrijdag* 17 *December*: in de *Zanderij-lanen* (Looster kant) van *zware* BEUKEN-, IEPEN-, EIKEN- en ESSCHEN-BOOMEN, alsmede van EIKEN-, ELZEN- en ESSCHEN-HAKHOUT.

*** HOUTVERKOOPING op het *Huis te Bennebroek*, op *Dingsdag den* 7den *December* 1852, des morgens *ten tien ure*, van eene groote Partij *extra zwaar* EIKEN-, ELZEN-, ESSCHEN- en andere soorten van HAKHOUT, mitsgaders 30 stuks *zware* IEPEN-BOOMEN, geschikt voor *Werkhout* en eenige *zware* POPULEN-BOOMEN; kunnende *zeer gemakkelijk* zoowel *te Water als te Land* vervoerd worden.

*** HOUTVERKOOPING op *'t Clooster* te *Heemstede*, *Woensdag* 8 *December* 1852, van eene groote Partij *extra zwaar* voor het meerendeels ESSCHEN-HAKHOUT en WILLIGEN-PAALHOUT.
Woensdag 15 *December* 1852, van eene zeer groote Partij, waaronder *Extra Zware* EIKEN-, IEPEN-, ESSCHEN-, BEUKEN-, LINDEN-, SPARREN- en POPULEN-BOOMEN, vele EIKEN geschikt voor BERGROEDEN. Op de *Hofstede* is UIT DE HAND TE KOOP droog SPALHOUT en d°. TAKKEBOSSEN.
NB. Om het *buitengewoon* groote getal BOOMEN, zal de verkoop *precies ten half elf ure* aanvangen.

*** HOUTVERKOOPING te Zuidschalkwijk, in *het Groote Bosch*, op *Zaturdag* 11 *December* 1852, des morgens om 10 ure, van eene groote Partij zwaar ESSCHEN-, ELZEN- en WILLIGEN-HAKHOUT. Kunnende te Water en te Land vervoerd worden.

*** HOUTVERKOOPING op de Hofstede *Bronstee* te *Heemstede*, *Vrijdag* 10 *December* 1852, 's morgens 10 *ure*, van *extra zwaar* ESSCHEN- en ELZEN-HAKHOUT en eene groote partij ESSCHEN-RIJSHOUT.

*** HOUTVERKOOPING op de Hofstede *Meer en Berg* te *Heemstede*, *Vrijdag* 17 *December* 1852, *'s morgens* 10 *ure*, van *zwaar* EIKEN-, ESSCHEN- en ELZEN HAKHOUT; eenige IEPEN- en POPULEN-BOOMEN, en eene Partij drooge TAKKEBOSSEN.

*** HOUTVERKOOPING in den Vogelenzang, op de Hofstede *Croesbeek*, op Zaturdag den 18den December 1852, des morgens ten 10 ure precies, van eene mooije partij zwaar ESSCHEN-, EIKEN-, ELZEN- en BERKEN-HAKHOUT.

*** HOUTVERKOOPING onder Overveen, op de Hofstede *Oosterduin*, op Dingsdag den 21sten December 1852, des voormiddags ten 10 ure precies, van eene extra mooije partij diverse soorten van zwaar EIKEN- en andere soorten van HAKHOUT.

*** HOUTVERKOOPING op de Hofstede *Ipenrode* en in de *Cronjer* onder *Heemstede*, *Dingsdag* 21 *December*, *'s morgens* 10 *ure*, van *extra zwaar* ESSCHEN- en ELZEN-HAKHOUT en eene Partij, waaronder *zware* IEPEN-BOOMEN, geschikt voor *Werkhout*.

*** HOUTVERKOOPING op de Hofstede *Groenendaal* te *Heemstede*, *Woensdag* 22 *December* 1852, *'s morgens* 10 *ure*, van *extra zwaar* EIKEN-, ESSCHEN- en BERKEN-HAKHOUT; eenige POPULEN-BOOMEN en een Klamp welgewonnen HOOI.

*** HOUTVERKOOPING te NOORDWIJKERHOUT, op de *Boekhorst*, in de *Eikenlaan*, en op de *Kokmeeuw*: op *Donderdag* 23 *December* 1852, van ELKEN-, ELZEN- en ESSCHEN-HAKHOUT.

*** HOUTVERKOOPING in den Vogelenzang, op de Hofstede *Boekenrode* en in de Bosschen van den *Aardenhout*, op Vrijdag den 24sten December 1852, des morgens ten 10 ure precies, van eene mooije partij zwaar ESSCHEN-, EIKEN-, ELZEN- en BERKEN-HAKHOUT, waaronder geschikt voor *Palen*.

*** JAPAN EN CHINA.

A. B. VAN DER VIES en J. W. MIJNSSEN, Makelaars, zullen op Maandag 13 December 1852 en volgende dagen (tot en met Dingsdag 21 December) 's morgens ten 10 ure en 's namiddags ten 5½ ure precies, in den *Garnalen Doelen*, op den Singel te Amsterdam, verkoopen. Eene groote en rijk gesorteerde partij JAPANSCHE GOEDEREN, direct van Japan via Batavia aangevoerd per het Schip *Prins Fredrik der Nederlanden*, Kapt. *P. Huidekoper*, alsmede eene partij CHINEESCHE GOEDEREN, aangevoerd per de Schepen *de Drie Vrienden*, Kapt. *Noordhoek Hegt*; *Soolo*, Kapt. *Korteland*, en *Dankbaarheid aan de Nederlandsche Handelmaatschappij*, Kapt. *Drent*; bestaande in: circa 100 stuks gelakte MEUBELEN en verder ruim assortiment Lakwerk, *S. F. Oud* en *Goudlak*, circa 100 Kamerschutten, Stroowerken, Bamboesmandjes, Stroodoosjes, 125 paren Jap. en 100 paren Porseleinen *Vazen*, 180 douz. Japansche en 170 douz. Chin. Porc. *Koppen* en *Schotels*; Jap. *Bronswerken*, Roodaarde Potjes, op Metaal geëmailleerde Doozen en Toilet Garnituren, Ecrans, Kamferhouten Koffers, Aardvrucht als Buffelhoorns, Gember, Vruchten, Schildpad, Fiches, 164 S. F. Manilla Sigarenkokers, Bombay en Ivoor Werken, Schaakspelen, 50 Paradijsvogels; Japansche en O. I. Cabaaijen, Japansch en O. I. Zijden Dekens, Zijd Damast, Crêpe Doeken, Graslinnen, Nankings, Jap. Zijden Watten, Taftas, Foulards, enz.: alles te zamen ruim **3700** koopen. Breeder bij Notitie. De Goederen zijn in den *Doelen* te zien van 5 December tot Zaturdag 11 December, tegen betaling van 25 cent per persoon, ten behoeve der Algemeene Armen der Stad Amsterdam, uitgezonderd Woensdag en Donderdag 8 en 9 December, als wanneer de Toegang vrij zal zijn.

*** VERKOOPING in *de Bank van Leening* der Stad Haarlem, op Woensdag en Donderdag 22 en 23 December 1852, des voormiddags ten 10 ure, van MANS- en VROUWEN- KLEEDEREN, LINNEN, GEMAAKT GOUD, ZILVER, HOROLOGIEN ENZ. Welke *Goederen* in voornoemde Bank zijn beleend geworden, in de maanden Julij, Augustus en September 1851; dezelve zullen op den dag voor de Verkooping openlijk te zien zijn. En dient tot narigt, dat men des Donderdags het gemaakt *Goud*, *Zilver enz.*, zal verkoopen.

*** Op Donderdag den 9den December 1852, des voormiddags ten 11 ure, zal ten Huize van den Eigenaar *J. Elting*, aan den Heelweg, Ambt Liedern, Koningrijk Pruissen, worden geveild, en 14 dagen daarna zijnde den 23sten dierzelfde maand, ter plaatse voormeld, na genoegen komende te gelden, finaal worden verkocht:
Een zeer wel ter nering geschikt en ingerigt sterk HUIS, met ruime Schuur en daarbij gelegen Tuin, groot ruim 30 Roeden Nederlandsch, staande en gelegen aan den Heelweg voormeld, aan de Chaussée loopende naar Anholt en Bocholt en onmiddelijk aan de Nederlandsche grenzen van het Dorp Dinxperlo, zijnde sedert jaren in gezegd Pand, wegens deszelfs gunstige ligging, onder anderen, een Handel in *Varkensvleesch* gedreven, waarmede ook al nog meer dan een ruim bestaan zoude te verdienen zijn.
Tot aan de tweede Veiling is het omschreven Huis, &c., bij den genoemden Eigenaar *uit de Hand te Koop* te bevragen.

*** Op Maandag den 13den December 1852, des voormiddags ten tien ure, zal door G. BOLDINGH, Notaris te Hoorn, in de Herberg, genaamd *de Ridder Sint Joris* te Berkhout, publiek ter verkoop worden gepresenteerd:
Eene HUISMANSWONING, met twee SCHUREN, ERF, WERF, en circa 20 Bunders uitmuntend WEILAND, aan elkander gelegen aan den Mac-Adams-Weg, te Berkhout, welke eerst in Perceleu en daarna in Massa zullen worden gepresenteerd.
Nadere informatiën zijn inmiddels te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris, aan het Groote Oost te Hoorn.

*** Bij D. J. COUVÉE te Leyden is uitgekomen, en heeft bij de voornaamste Boekhandelaren verkrijgbaar gesteld:

DE BIJBEL TEN GEBRUIKE VAN KINDEREN,

bewerkt door S. VAN DISSEL rust. Predikant te Leyden, onder medewerking van C. S. ADAMA VAN SCHELTEMA, Predikant te Amsterdam. Eerste aflevering. Prijs 50 Cents bij inteekening, terwijl het geheele Werk in 10 hoogtens 12 Afleveringen zal compleet zijn.

De Uitgever meent bij deze ten sterkste te moeten herinneren en de aandacht te vestigen op het **Voorwoord**, waarin onder anderen deze zinsnede voorkomt: „ Na al het vermelde, zal ik „ wel niet behoeven te zeggen, dat ik dit Werk heb „ ondernomen, niet, om den deftigen folio Bijbel uit het „ Huisvertrek en van de Tafel te dringen en daarvoor een „ nieuwerwetschen Bijbel van eigen maaksel in plaats te „ stellen; niet meer heb ik willen doen dan bijeenver„ zamelen, wat ieder Christelijk Huisvader en Huismoe„ der liefst door hunne Kinderen wenschen gelezen te „ hebben, en dat wel in dien vorm, welke hen tot be„ langstellende Bijbellezing kan opwekken. Mijn doel „ was, om Kinderen bekend te doen worden met den „ Bijbel, hun er vroeg achting en liefde voor in te boe„ zemen, opdat zij er uit mogen leeren „„ wijs te wor„ den tot zaligheid.""

ST. NICOLAAS GESCHENKEN.

VAN DRUTEN & BLEEKER, te *Sneek*, geven uit:

DE ONDEUGENDE KINDEREN.

EEN VERMAKELIJK PRENTENBOEK;

MET RIJMEN VAN

J. J. A. GOEVERNEUR.

18 Pagina's Plaatwerk in 4to. gebonden in Karton ƒ 1,25.

JONGENSPRET,

EEN GESCHENK VOOR

HOLLANDSCHE JONGENS,

VAN J. J. A. GOEVERNEUR.

MEISJESVREUGDE,

EEN GESCHENK VOOR

HOLLANDSCHE MEISJES,

VAN J. J. A. GOEVERNEUR.

Van beide prijs met zes zwarte Plaatjes ingenaaid ƒ 0,90. Met gekleurde Plaatjes in karton ƒ 1,20. Idem in heel linnen, met Vergulden Titel op 't Plat ƒ 1,30.

KEUR

DER NIEUWSTE EN BELANGRIJKSTE

REISBESCHRIJVINGEN,

VOOR DE JEUGD BEWERKT DOOR

P. VAN OS,

INSTITUTEUR TE SNEEK.

2 Deelen in kl. 8vo, met 8 Plaatjes. ƒ 3,60.

Ook onder den Titel:

REIZEN DER ENGELSCHEN

TER ONTDEKKING

EENER NOORDWESTELIJKE DOORVAART DOOR DE NOORDELIJKE IJSZEE NAAR DEN STILLEN OCEAAN.

2 Deelen in kl. 8vo, met 8 Plaatjes en gebonden in heel linnen met Vergulden Titel op 't Plat. ƒ 3,90.

Er wordt zoo dikwijls gevraagd naar Werkjes voor aankomende Jonge Lieden, in den smaak van *Robinson Crusoë* en soortgelijke, dat de Uitgevers getracht hebben, door de uitgave van deze Reizen voor Jonge Lieden daaraan te voldoen. Zij vestigen bijzonder de aandacht van Ouders en Onderwijzers op deze voor Geschenken en Prijzen zeer aanbevelenswaardige Werkjes.

VOOR ST. NICOLAAS-GESCHENK.

*Bij J. H. GEBHARD & Co. en P. N. VAN KAMPEN, te Amsterdam, is verschenen:

HET HUIS LAUERNESSE,

DOOR

A. L. G. TOUSSAINT.

In twee Deelen compleet.

Derde druk, nieuwe uitgave, vermeerderd met twee Platen,

GETEEKEND DOOR

ALEXANDER V. H.

Gebonden in elegant verguld linnen Banden . . . . . ƒ 5,50.
Ingenaaid . . . . „ 4,50.

VOOR SINT NICOLAAS!

Door G. B. VAN GOOR, te Gouda, is alom verzonden:

DE ONVERMOEIDE SPEELMAKKER,

OF VOLLEDIGE VERZAMELING VAN NUTTIGE EN AANGENAME SPELEN, UITSPANNINGEN, LIGCHAAMSOEFENINGEN EN ANDERE BEZIGHEDEN.

ZOOWEL IN HUIS ALS IN DE OPENE LUCHT.

VOOR JONGENS EN MEISJES.

Versierd en opgehelderd door eene menigte fraaije HOUTSNEÉ-FIGUREN.

In 5 of 6 Afleveringen (van 48 Paginaas druks) à 50 Cents is het Werkje compleet, terwijl, bij mogelijke uitbreiding, het meerdere *gratis* wordt geleverd.

Reeds 4 Aflev. zien hiervan het licht en worden zoo spoedig doenlijk door het resterende opgevolgd.

Door denzelfden is **in elken Boekwinkel GRATIS verkrijgbaar gesteld** *de* **CATALOGUS van alle door hem uitgegevene**

PRENTEBOEKJES,

van de geringste tot de grootste en fraaiste soorten, voorzien van **vele** *en* **keurige Plaatjes**, en die zich, behalve door dat bevallig uiterlijk, onderscheiden door **deugdelijken, nuttigen inhoud.**

DE KOOPMAN.

Volledig Handboek over den Koophandel in zijn geheelen omvang, Fabriekwezen en Nijverheid daaronder begrepen.

De KOOPMAN zal een onmisbaar Handboek worden voor Kooplieden, Fabrijkanten, Winkeliers en Jongelieden die in een dier vakken wenschen opgeleid te worden.

De KOOPMAN zal worden uitgegeven in 4 hoogstens 5 Afl. — De prijs per Afl. is **65** Cents. Het Prospectus en de belangrijke **inhoud** is in elke Boekwinkel **gratis verkrijgbaar.**

KINDER-COURANT,

in twee-en-vijftig bladen met twee-en-vijftig groote platen,

WORDT UITGEGEVEN DOOR *K. FUHRI*, TE 'S GRAVENHAGE.

Alle Boekhandelaren des Rijks nemen daarop bestellingen aan. Met den 1sten December zullen kleine fraaij INTEEKEN-BILLETTEN door het geheele Land worden rondgezonden om bij gelegenheid van het

SINT-NICOLAASFEEST

door Ouders en Kindervrienden te worden ingevuld en als Geschenk voor de Jeugd te dienen.

*** Door W. H. VAN HEYNINGEN, te Utrecht, is verzonden: De eerste Afl. van het

PANTHEON.

TIJDSCHRIFT

TER VERSPREIDING VAN

NUTTIGE KENNIS.

GEWIJD AAN LETTERKUNDE, SCHOONE KUNSTEN, LAND- EN VOLKENKENNIS, REIS- EN LEVENSBESCHRIJVINGEN, STAATHUISHOUDKUNDE EN ALLE NATUURKUNDIGE WETENSCHAPPEN IN HARE BETREKKING TOT HET DAGELIJKS LEVEN.

IN VIER EN TWINTIG AFLEVERINGEN.

INHOUD VAN HET EERSTE NOMMER.

	Blz.
AAN ONZE LEZERS. *Een woord tot inleiding*, door DE REDACTIE	1.
LETTERKUNDE. *De Literatuur en hare verhouding tot de beschaafde zamenleving van onze dagen*, door J. H. GUNNING JR.	4.
NATUURKUNDIGE WETENSCHAPPEN. *Aard en waarde van de wetenschap der Natuur*, door W. A. J. VAN GEUNS	13.
Schetsen uit het gebied der toegepaste Scheikunde, door J. W. GUNNING	23.
SCHOONE KUNSTEN. *Algemeene opmerkingen over Toonkunst*, door J. T. *Inleiding*	30.

WIJZE VAN UITGAVE.

Van dit tijdschrift zullen **Maandelijksch twee** Afleveringen het licht zien, die ieder 32 compres gedrukte Bladzijden zullen bevatten.

Aan de uitvoering zal veel zorg worden besteed, waarom het met eene geheel nieuwe letter op goed Velin papier wordt gedrukt.

De prijs van ieder nummer is slechts **VIJF EN TWINTIG CENTS**; neemt men den druk in aanmerking, dan is dit de helft van den gewonen prijs.

Men abonneert zich alom voor een geheelen Jaargang.

Ieder Jaargang vormt twee flinke Boekdeelen van 24 vellen druks elk.

DE VOLGENDE NOMMERS ZULLEN ONDER MEER BEVATTEN:

SCHOONE KUNSTEN. Over de Teeken- en Schilderkunst, haar waarde voor Wetenschap en Industrie, en haar invloed op beschaving, door W. B. STOOF.

LAND- EN VOLKENKENNIS. I. Iets over Kieuw. II. Eene reis op de Missisippi. Schets uit het werkelijk gedeelte van Amerika.

LEVENSBESCHRIJVINGEN. Alexander von Humbolt, door W. A. J. VAN GEUNS.

STAATHUISHOUDKUNDE. Algemeene opmerkingen over Staatsschulden, Beurzen, Banken, Actiën, Fabrijken, Werktuigen, Overbevolking, Armoede.

NATUURKUNDIGE WETENSCHAPPEN. I. De Dampkring, door L. MULDER. II. De Thonijnvisscherij in de Middelandsche-Zee, door W. A. J. VAN GEUNS. III. Wat leert de Zoölogie en op welke grondslagen berust zij? IV. Over Gletschers, naar Dr. OTTO ULE.

De Redactie zegt in haar Prospectus o. a.

Er bestaat te *Utrecht* sints eenigen tijd eene vereeniging, die overeenkomstig haar doel den naam draagt van: *Vereeniging ter bevordering van nuttige kennis.* Zoo ooit, dan is hierin het bewijs geleverd, dat men door zamenwerking van velen, in korten tijd iets nuttigs tot stand kan brengen. Men treft daar onder de vele leden menschen van allerlei stand en betrekking in de maatschappij aan en het behoeft dus geen betoog, dat de voordragten, die het overgroot aantal leden wekelijks tegen eene kleine jaarlijksche contributie kan bijwonen, dien ten gevolge over allerlei onderwerpen handelen.

Wat nu die vereeniging door mondelinge voordrågt en aanschouwelijke proeven tracht te bereiken, stelt zich ons tijdschrift voor met *zijne* middelen, namelijk eene populaire schriftelijke uiteenzetting, waar het noodig is door figuren opgehelderd. De onderwerpen, ontleend aan het gebied der boven gemelde wetenschappen, zullen voornamelijk die daadzaken en bijzonderheden betreffen, wier kennis voor den algemeen-beschaafden mensch noodzakelijk is, terwijl hij ze toch zoo dikwerf mist. Alzoo grondigheid van inhoud aan populaire bevattelijkheid van vorm wenschende te paren, zal de Redactie zooveel mogelijk afwisselend kleine stukken mededeelen over *letterkunde*, *schoone kunsten*, *land-* en *volkenkennis*, *reis-* en *levensbeschrijvingen*, *staathuishoudkunde* en inzonderheid over zaken, behoorende tot het gebied der *natuurkundige wetenschappen* (natuurkunde; sterrekunde; scheikunde; natuurlijke beschrijving van onze aarde, waaronder natuurkundige aardrijksbeschrijving en meteorologie; natuurlijke geschiedenis van het planten- en dierenrijk) aan het dagelijksche leven ontleend.

De voorwaarden van inteekening zijn voorts zeer matig gesteld en elkeen is daardoor in de gelegenheid voor eene kleine geldelijke opoffering veel nuttigs en aangenaams in kort bestek bijeen te bekomen. Wij schrijven een tijdschrift ter verspreiding van nuttige kennis VOOR ELKEEN — moge het debiet leeren, dat wij ons plan goed hebben beraamd en uitgevoerd, dat het Nederlandsche volk belang stelt in hetgeen wij beoogen.

*** Z. DE BUISSONJÉ & J. C. DE BUISSONJÉ, te Vlissingen, hebben *heden* uitgegeven:

Het leven is mij Christus

TWEEDE TIENTAL LEERREDENEN

VAN

L. G. TH. CREUTZBERG,

PREDIKANT TE VLISSINGEN.

Prijs ƒ 2,50.

Van **HET LEVEN MET CHRISTUS VERBORGEN IN GOD,** Eerste Tiental Leerredenen, door Denzelfden, prijs ƒ 2,50, zijn weinige Exemplaren meer voorhanden.

Aan de Inteekenaren op dit Eerste Tiental wordt tot primo Januarij 1853 het Tweede Tiental nog tegen Inteekeningsprijs ƒ 2,00 afgeleverd.

Hiermede is dit Werk thans compleet en bevelen wij het, met vertrouwen aan allen die ernstig de Zaligheid zoeken.

*** **VOOR GESCHENKEN.**

Bij J. H. GEBHARD & Co., (Rokin, hoek van de wijde Kapelsteeg), te Amsterdam, is uitgegeven:

ZIJN ER ZOO? Schetsen uit de Portefeuille van *ALEXANDER V. H.* 1—6de Aflevering. Prijs per Aflevering . . . . ƒ 1,—.

Voorts van denzelfden Auteur:

ZOO ZIJN ER. Compleet in 2 Deelen. Iste Dl. ƒ 4,80.
IDEM. IIde „ „ 4,—.
DE VISCH EN DE MENSCH. Compleet in 4 Afleveringen . . . . „ 4,—.
OP HET IJS. Compleet in 2 Afleveringen. „ 2,40.
VIER BOEKEN IN HET LEVEN. Compleet in één Deel . . . . „ 2,80.
SCHETSEN UIT DEN STUDENTEN ALMANAK. 4 Platen . . . . „ 1,50.
HAZARDSPEL. Eene Plaat . . . . . . „ ,90.
AANGEZIGTSPIJN PHANTASIE. Eene Plaat . . . . „ 1,—.

Deze echt geestige Plaatwerken worden telkens meer naar waarde erkend.

*** Als doelmatig **St. Nicolaas-Geschenk** is door S. E. VAN NOOTEN, te *Schoonhoven*, onlangs uitgegeven en verzonden:

HERMINE,

DOOR

ELISE.

MET EEN VOORWOORD VAN Dr. G. D. J. SCHOTEL.

Twee Deelen.

TWEEDE, GOEDKOOPE DRUK,

Met één nieuw Vignet in Staal.

Prijs in keurige *Prachtbanden* ƒ 4,90; *Ingenaaid* ƒ 3,90.

Heden verschijnt bij G. THEOD. BOM, te Amsterdam:

BRIEF van **Sint Nicolaas** *aan zijne Vrienden te Amsterdam.* Luimig Dichtstukje, door J. SCHENKMAN. Prijs 25 Cent.

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.